

Afturhvarv úr SOSIALINUM 1987

Ein danskur marinari tekur í herðatoppin á einum mótmælandi færoyingi

Kann ikki avsanna at A-vápn eru umborð

11. juli 1987: Skiparin á USS McCloy, James A. Woods, Jr., segði á tíðindafundi hósdegis, at hann hvørki vildi ella kundi siga, um kjarnorkuvápn eru umborð á skipinum.

Hann hevur frætt, at Føroyar eru lýstar sum kjarnorkufriar. Men hann veit hvørki, hvat tað merkir, ella hvat tað fevnir um.

Frálík móttøka

Skiparin heldur, at McCloy hevur fingið eina sera góða móttøku í Føroyum.

– Mótmælini í morgun eru lítið í mun til, hvat vit plaga at síggja. Men tað er keðiligt, at ein skuldi verða handtíkin, sigur hann.

Skiparin hevur onga ávirkan á, um mótmælini frá landsstýrinum verða fylgt ella ikki.

– Eg taki bert ímóti orðum frá hægri myndugleik-um og fari hagar, eg fái boð um at fara, sigur skiparin.

Ovara myndin er úr Dagblaðnum, niðara myndin úr Sosialinum. Drongurin er hin sami, og skeltið hitt sama. Men teksturin í ovara myndini er »tillagaður«. Óla Breckmann dámdi ikki stavifeilir :-)

USS McCloy úr føroyskum sjógvi í stundini

11. juli 1987: Hóast landsstýrið hevur sagt donsku ríkismyndugleikunum frá, at USS McCloy er óýnskt í føroyskum sjógvi, tá vissa ikki kann fáast fyri, at kjarnorkuvápn eru umborð, liggur skipið nú við bryggju í Havn

Landsstýrið vendi sær tí aftur til ríkismyndugleikarnar seinnapartin hósdegis og bað um eina frágreiðing um, hví færoyingar ikki verða gingnir á mæti. Tá ríkismyndugleikarniðarnir ikki hirdu at svara, helt landsstýrið fund fríggjamorgunin um, hvat nú skuldi gerast.

Her varð samtykt at senda eitt nýtt skriv til ríkismyndugleikarnar, har kravt verður, at skipið fer úr føroyskum sjógvi í stundini.

Samgongumeirilutin í marknaðarnevndini stuðlar landsstýrinum. Nevndin hevur sent skriv til ríkismyndugleikarnar, har sagt verður, at nevndin harmast at løgtingssamtyktin um Føroyar sum kjarnaokufriðt øki ikki verður vird.

Stars and Stripes í býráðnum

Býráðið í Havn hevur ikki víst landsstýrinum samhuga í hesum

máli. Í staðin varð amerikanska flaggið vundið á stong uttan fyri býráðið. Men tað veittráði ikki leingi. Onkur, ið ikki dámdi flaggið, tók tað stillisliga niður, og læt tað inn á býráðið.

Poul Michelsen helt tað ikki vera nóg mikið at vinda flaggið á stong. Hann bjóðaði eisini skiparanum o. ø. til morgunmat og vitjaði síðani sjálvur skipið.

Poul Michelsen sigur, at hann bert kennir støðuna hjá landsstýrinum frá fjølmiðlunum.

– Um landsstýrið er ímóti, at eg bjóðaði skiparanum á býráðið, kundi tað vent sær til mín, sigur hann. Jógvan Durhuus, varaløgmaður, sigur, at Poul Michelsen veit um løgtingssamtyktina, og

at tað skuldi verið nóg mikið.

Velja rætta vegin

Fólk fyri Friði heldur ikki at landsstýrið hevur gjørt nóg mikið. Felagið sigur, at tey halda tað vera gott, at landsstýrið hevur skrivað til ríkismyndugleikararnar og mótmælt at McCloy er í Føroyum. Men tey halda at landsstýrið átti at nýtt tann møguleika, tað hevur, yvir býráðnum og havnarmyndugleikunum, soleiðis, at skipið als ikki skuldi sloppið at lagt at.

– Men Hjalgrím Hilduberg, fulltrúi í landsstýrinum sigur, at landsstýrið ikki kann blanda seg uppí, hvør fær keipláss í Havn. Tað er ein kommunalur spurn-

ingur.

Løgtingið kundi gjørt eina samtykt um, at skipið ikki skuldi fingið keipláss. Men Jógvan Durhuus heldur ikki tað hevði verið rætt at nýtt henda framferðarháttin.

– Vit hava valt at brúka røttu myndugleikarnar fyri at fáa at vita, um skipið hevur kjarnorkuvápn umborð og nú til at fáa tað úr føroyskum sjógvi, sigur Jógvan Durhuus.

Hann heldur fram, at meining má vera at fáa danir at virða okkara løgtingssamtyktir, og at svara færoyingum aftur, tá teir verða spurdir.

11. juli 1987: Yankie go home

Fleiri hudnrað fólk mótmæltu, tá amerikanska hernaðarskipið USS McCloy stevndi inn á havnina hósdegis kl. átta.

Fólk fyri friði skipaðu fyri mótmælisfundi á Molanum. Dreqlarnir bóru boð um, at hernaðarskipið er óýnskt í Føroyum.

Men tað vóru ikki bert ónøgd fólk á Molanum. Eini 15 fólk stóðu uppi á verjugarðinum við Stars and Stripes flaggi. Við skeltum bjóðaðu teir amerikamonnum at vera vælkomnar. Óvist er tó, um manningin skilti heilsanina. »Welcome« var nevniliga skeivt stavað. Tað var stavað

við einum einkultum V og ikki dupult W.

Línur á sjógv

McCloy stevndi inn um Molan og legði seg á skák á vágni. Við hjálp frá einum minni báti, fekk skipið vent og skuldi nú leggja at.

Hetta var tó ikki so lætt. Fleiri fólk vístu teirra andstygð fyriskipinum, við at blaka endarnar á sjógv, tá skipið skuldi gera fast. Hetta gekk so harðliga fyri seg, at fólk fleiri ferðir nærur fóru til hendurs.

Havnarfútin og menn av Marinustøðini tóku í herðatoppin á teimum, ið gjørdur ov nógv um

seg ella komu skipinum ov nær. Ein ung kvinna varð handtíkin tí hon steinaði. Hon varð skjótt latin leys aftur, men verður møguleika ákærd fyri brot á politiviðtøkuna. Løggerlan sigur, at aðrar ákæru ikki verða reistar í sam-

band við mótmælisfundin.

Røður og herróp

Langt um leingi fekk skipið gjørt fast. Men mótmælini vóru ikki av. Fólk røptu í takt »Yankie go home – yankie go home«. Eisini vórðu fleiri friðarsangir sungnir. Sigmund Isfeldt helt røðu vegna Fólk fyri friði á enskum. Hann vísti á, at vitjanin er ein vanvirðing av Føroya fólki, og av løgtingssamtyktini, sum lýsir Føroyar at vera kjarnaokufriðt øki.

Tá landgongdin skuldi gerast fóst, vóru flestu farin til hús. Men um nøkur royndu tó at forða landgongdini við at seta seg á hana.

Nógv seinkað kundi manningin nú fara í land. Nakrir til morgunmat hjá Poul Michelsen, borgarstjóra.